

Etikk i fokus

Månedens tema: Kulturell kompetanse

Etiske problemstillinger eller dilemmaer kan oppstå når ansatte, pasienter og pårørende har ulik kulturell bakgrunn. Hvordan vi oppfatter helse og sykdom, kan variere avhengig av hvor vi kommer fra, hvilke verdier, normer og kunnskap vi har. For eksempel er autonomi/selvbestemmelsesretten ofte mer tydelig i såkalte vestlige land enn i mange andre deler av verden. I noen kulturer kan det også være større forventninger om at storfamilien tar vare på sine egne, selv når pasienten bor, eller er innlagt på, en helseinstitusjon.

I en travel hverdag, der pasientens primærbehov må prioriteres, kan kulturelle forskjeller lett bli oversett. For å håndtere etiske utfordringer eller dilemmaer i møte med pasienter med andre kulturelle bakgrunner, kan det være nyttig å reflektere over følgende spørsmål:

- Hvilken religion tilhører pasienten?
- Har pasienten og pårørende et annet syn på helse og sykdom enn deg?
- Forstår pasienten og pårørende beskjeder og informasjon som formidles?
- Er det behov for en tolk?
- Hvor stor rolle spiller familien i pasientens kultur?
- Er det en kultur der skam er en sentral del?
- Har pasienten opplevd traumer?

Dette er noen eksempler på spørsmål som kan være relevante i møte med pasienter med en annen kulturell bakgrunn. Samtidig er det viktig å huske at mange ansatte i helsesektoren også har ulike kulturell bakgrunn. Dette må også tas i betraktning når man møter etiske utfordringer eller dilemmaer i arbeidshverdagen.

Bilde: Shutterstock

Står dere i situasjoner som er utfordrende er dere alle, både institusjoner og hjemmetjenester, velkommen til å sende henvendelse til klinisk etikk komite i Oslo (KEKK) på epost kekk@sye.oslo.kommune.no